

Il-Kappella ta' San Filippu Neri

Miktub minn Anthony M. Brincat

Wahda mill-isbah fost il-kappelli ta' stil Barokk li nsibu fl-irhula tagħna żgur li hija dik li tinsab f'Hal Għaxaq u li hi ddedikata lil San Filippu Neri. Wiehed jista' jsibha f'misrah li tista' tilhqu mit-triq li tinsab fuq wara tal-Knisja Parrokkjali jew li tidhol għalih mit-triq li tibda mit-triq tal-Barrani, tghaddi minn hdejn il-Kappella ta' Santu Kristu u tibqa' diehel fir-rah.

Ritratt © Anthony M. Brincat

Origini

Il-kappella bdiet tinbena fit-23 ta' Jannar tal-1761 minn Dun Ġwann Filippu Zammit Mifsud fuq biċċa art li kienet proprjetà tal-familja, u tlestiet wara tmintax-il xahar, fit-3 ta' Lulju tal-1762. Il-perit kien Sebastiano Saliba, l-istess wiehed li għamel il-pjanta tal-Knisja Parrokkjali ta' Hal Għaxaq stess u l-bennej kien missier Dun Ġwann Filippu. Il-kappella tbierket nhar id-29 ta' Mejju 1763 minn Dun Ġwann Filippu stess.

Il-Kappella minn gewwa

Il-kappella għandha pjanta ċentralizzata b'pilastru ggruppati ta' stil Joniku mal-hitan u li fuqhom tistrieħ entablatura għolja. Minn sekond ordni baxxa jtilghu erba' arkuni u erba' pendentivi li jerfghu l-koppla bil-antenna.

Ritratt © Anthony M. Brincat

Fuq il-bieb hemm gallerija tal-orgni li tibqa' ddur maż-żewġ hitan tal-ġenb u li minnha wiehed jista' jidhol fid-dar li Dun Ġwann Filippu bena mal-kappella.

Hemm kor li fih hemm l-artal uniku. L-apside hu ddekorat bi skultura bir-raġġi, salib u żewġ anġli. Fil-kappella wiehed jista' jara aktar skultura fina fil-ġebli Maltija, fil-gwarniċi ta' madwar il-kwadri, fis-saljaturi ta' taht il-gallerija u fuq il-bibien.

Ritratt © Anthony M. Brincat

Kwadri fil-kappella

It-titular hu artistiku hafna u hu xogħol ta' Rocco Buhagiar (1725-1805). Dan juri il-Madonna bil-Bambin u San Filippu Neri u hafna anġli. Tahtu hemm sottokwadru ta' San Ġwann l-Evangelista. Dawn huma ż-żewġ qaddisin tal-isem ta' Dun Ġwann

Filippu. Mal-ġenb tat-titular u fuq il-bibien li jagħtu għas-sagristija hemm żewġ kwadri ohra, ukoll mill-pinzell ta' Rocco Buhagiar, li juru lil San Ġużepp u lil San Alwiġi Gonzaga. Fil-kappella hemm ukoll sett ta' kwadri tal-Via Sagra.

Il-Kappella minn barra

Id-dehra tal-kappella minn barra mhi xejn inqas sabiha mill-ġewwieni. Quddiem il-bieb hemm portiku li fin-nofs għandu arkata għolja, b'żewġ pilastru Dorici fil-ġenb u li fuqhom hemm frontispizju triangolari. Fih hemm kitba li tgħidilna li din il-kappella hija affiljata mal-Bażilika Rumana tal-Lateran. Il-portiku fih erba' fethiet ohra, tnejn fil-faċċata u tnejn fil-ġnub li f'kull waħda hemm tliet kolonni Dorici. Fuq il-pilastru tal-ġenb ta' dan il-portiku naraw żewġ nofsijiet ta' pediment segmentali li jingħaqdu mal-frontispizju tan-nofs b'żewġ kurvaturi ta' stil Vignola.

Il-faċċata proprja tal-kappella għandha bieb kwadru li fuq hemm cartouche u pediment triangolari. Il-parti ta' fuq għandha żewġ pilastru twal Dorici li jispicċaw f'żewġ nofsijiet ta' pediment segmentali maqsum, u li warajhom hemm speċi ta' piramidi skolpiti qishom ilsna tan-nar.

Fin-nofs hemm pediment Barokk li fih hemm l-arma Papali. Tahtu hemm tieqa għolja bi gwarniċ tal-ġebel maħdum. Il-gwarniċa li hemm fin-naha ta' fuq ta' din il-faċċata ddr mal-binja kollha iżda hi xi ffit ġejja bhala arkata fin-nofs fuq it-tieqa.

Wara l-faċċata, mingħajr ma hija mghottija, tidher il-koppla mibnija fuq tanbur ottagonali li fuq it-tarf tiegħu għandu dawra ta' balavostri. Fuq kollox tiddomina lanterna pproporzjonata, bit-twieqi u li fuqha hemm salib bażilikal. Fuq il-hajt li jhares lejn nofs in-nhar hemm kampnar b'qanpiena wahda.

Il-Kappella ssir Bażilika Minuri

Jingħad li Dun Ġwann Filippu kien iħobb imur għall-kaċċa u għalhekk kien iqaddes kmieni hafna u għall-quddiesia tiegħu kienu jmorru hafna rġiel li kienu kaċċaturi bħalu. Din ma tantx kienet toghġob lill-kappellan li ordnal biex ma jkomplix. Biex jinheles mill-ġurizdizzjoni tal-kappellan u tal-isqof, huwa hadem, bl-ghajjuna ta' xi kavallieri hbieb tiegħu, biex il-kappella ssir filjali tal-Bażilika Rumana tal-Lateran. Hu akkwista dan id-dritt fl-1769. Dun Ġwann Filippu miet nhar id-9 ta' Diċembru 1782 u ndifen fil-kappella li hu kien bena. Irhama sabiha tghatti l-qabar tiegħu. Il-kappella llum

Il-kappella, li hija benefiċjali u ta' ġuspatronat, hija miżmuma tajjeb hafna u r-rettur tagħha hu Dun Angelo Vella.

Kull l-ewwel ġimgha tax-xahar isir jum ta' Espozizzjoni tas-Sagrament u fil-Ġimgha Mqaddsa jkun hemm wirja ta' statwi tal-Ġimgha l-Kbira.

Programm Vokali u Strumentali

mill-Banda San Ġużepp

nhar is-Sibt 29 ta' Mejju 9.00pm fil-Pjazza ta' Hal Għaxaq

Bacetta Confectionery

Għaxaq By-Pass, Għaxaq • Mob: 9986 7721

Daily Fresh Bread

Frozen Foods • Ice-Creams • Fancy Cakes
Cake Orders & Cheese Cakes on Sundays

Supplied by Peppi Primavera

Fontanella Cakes on order